

Çr. 12, 6. KAUC. 85. KĀTJ. Çr. 9, 2, 23. 16, 7, 22. u. s. w. अयुगमासु रात्रिषु M. 3, 48.

अयुगमच्छद (अ + कृ) m. = अयुक्च्छद BHARATA zu AK. im CKDr.

अयुगमेनेत्र (अ + नेत्र) m. ein Bein. Çiva's KUMĀRAS. 3, 51. 69. — Vgl. अयुद्धेत्र.

अयुद्ध (3. अ + युद्ध) adj. nicht paarweise seiend, ungerade: अयुद्धा अयुद्धा एकधना भवति त्रयो वा पञ्च वा ÇAT. Br. 3, 9, 3, 34. 13, 8, 1, 3.

अयुद्धेत्र (अयुद्ध + नेत्र) m. ein Bein. Çiva's H. 16. — Vgl. त्रिनेत्र.

अयुज् (3. अ + युज्) adj. dass.: स्तोमाः ÇAT. Br. 9, 3, 3, 2. fgg. RV. PRĀT. 16, 39. KĀTJ. Çr. 1, 3, 14. 14, 1, 5. ĀÇV. GṚHJ. 4, 2. M. 3, 277. Am Anfange eines comp. für eine bestimmte ungerade Zahl H. 15; vgl. अयुक्च्छद, अयुगिषु, अयुद्धेत्र.

अयुज् (3. अ + युज्) adj. 1) ohne Genossen, ohne Gleichen: अयुजो असंमो नृभिः RV. 8, 51, 2. — 2) nicht paarweise seiend, ungerade ĀÇV. GṚHJ. 4, 5.

1. अयुत (3. अ + युत) 1) adj. ungestört: अयुतो ऽकम्प्युतो म आत्मायुतं मे चक्षुः AV. 19, 51, 1. — 2) m. N. pr. ein Sohn Rādhika's BHĀG. P. 9, 22, 11. LIA. I, Anh. CVIII.

2. अयुत (3. अ + युत) ÇĀNT. 3, 7. eine Myriade NĪR. 3, 10. m. n. H. 873. SIDDH. K. 250, b, 10. सकृन् सौ अयुतं च सकम् RV. 3, 6, 15. न सकृन्नाय नायुताय वज्रिवो न शतार्य 8, 1, 5. 2, 41. 21, 18. 34, 15. 46, 22. VS. 17, 2. AV. 8, 2, 21. 8, 7. 10, 8, 24. ÇAT. Br. 13, 3, 4, 8. KĀTJ. Çr. 23, 1, 9. 22, 11, 6. अज्ञानाम् M. 12, 113. MATSJO. 4. R. 5, 47, 12. 73, 10. 6, 13, 17. वर्षायुत N. 26, 27. R. 3, 21, 7. वृत्तान्युष्यतास्त्विक्रगायुतान् 5, 95, 14. Das m. nicht zu belegen. Am Anf. eines comp. gaṇa काष्ठादि.

अयुतजित् (2. अयुत + जित्) m. N. pr. ein Sohn Bhāgamāna's VP. 424. Sindhudvīpa's BRAHMA-P. in VP. 379, N. 8. LIA. I, Anh. IX, N. 16. — Vgl. अयुतजित्.

अयुतनायिन् (2. अयुत + नायि) m. N. pr. eines Königs aus dem Mondgeschlechte: मरुभौमः खलु प्रासेनजितीमुष्येमे सुयज्ञो नाम तस्यामस्य जज्ञे अयुतनायी यः पुरुषमेधानामयुतमानयतेनास्यायुतनायित्वम् MBh. 1, 377, 3. LIA. I, Anh. XXI.

अयुतशम् (von 2. अयुत) adv. Myriadenweise INDR. 2, 8.

अयुतजित् (2. अयुत + जित्, mit Dehnung des Auslauts) m. N. pr. ein Sohn Sindhudvīpa's und Vater Rātaparṇa's HARIV. 814. ein Sohn Bhāgamāna's 2003. — Vgl. अयुतजित्, शतजित्, सकृन्नायित्.

अयुतायुम् (2. अयुत + आयुम्) m. N. pr. ein Sohn von Ġajasena ĀRAVIN VP. 457. ein Sohn Çrutavānt's 465. Sindhudvīpa's versch. PUN. 379, N. 8. LIA. I, Anh. IX, N. 6. XXIV. XXXII. — Vgl. die vorhergeh. Ww.

अयुताश्र (2. अयुत + अश्र) m. N. pr. ein Sohn Sindhudvīpa's VP. 379. LIA. I, Anh. IX. — Vgl. die vorhergeh. Ww.

अयुद्ध (3. अ + युद्ध) 1) adj. unbekämpft, ohne Widerstand: अयुद्ध इयुधा वृत् प्रूर आनति सर्वभिः RV. 8, 45, 3. अयुद्धो अस्य वि भेजानि वेदः 10, 27, 10. — 2) n. Nicht-Kampf HIT. II, 161.

अयुद्धसेन (von अ + सेना) adj. dessen Geschoss unwiderstehlich ist, von Indra RV. 10, 138, 5.

अयुध्यै (3. अ + युद्ध) adj. nicht zu bekämpfen RV. 10, 103, 7.

अयुधिन् (3. अ + युद्ध) adj. nicht kämpfend, kein tüchtiger Kämpfer: कस्त एना अयं सृजादयुधी RV. 10, 108, 5.

अयुव (3. अ + युव) adj. ungestört, unerschüttert: अयुवमार्यस्य राष्ट्रं भवति AIT. Br. 8, 25.

अये indecl. gaṇa चादि. interj. 1) der Ueberraschung: अये वसतसेना प्राप्ता MBh. 87, 23. अये इन्द्रधनुः 92, 8. अये मातलिः ÇĀK. 94, 20. 8, 21. 22. 27, 10. 33, 1. 80, 3. 92, 21. 106, 15. VIKR. 4, 1. 11, 13. 37, 17. PRAB. 86, 14. — 2) = अयि 1. BHARTR. 3, 87. ÇĀK. 83, 23. 101, 6, 9. 20. DHŪRTAS. 72, 8. — Die Lexicographen kennen folgende Bedeutungen: a) क्रोधे, b) विषादे, c) संशये, d) स्मरणे (H. an. 7, 41. 42. MED. avj. 64), e) संवाधने ÇĀNDAR. im ÇKDr.

अयोग (3. अ + योग) m. 1) Trennung (विशेष) H. an. 3, 115. MED. g. 27. — 2) unpassendes Verhältniss, Nichtübereinstimmung MALLIN. zu KUMĀRAS. 3, 14. — 3) Unwirksamkeit eines Heilmittels, bes. eines Purgativs oder Vomitivs SUÇR. 2, 190, 5. 191, 14. 200, 12. 203, 13. — 4) heftige Anstrengung (कठिनोद्यम) H. an. MED. — 5) Hammer (कूट) dies. Dieselbe Bedeutung hat अयोधन; अयोग kann indessen eher aus अयोय entstanden sein. — 6) = विधुर dies. und TRIK. 3, 3, 54, was WILS. hier durch a widower, an absent lover or husband (!) übersetzt.

अयोगव m. der Sohn eines Çūdra und einer Frau der 3ten Kaste ĠĀTĪDH. im ÇKDr. सैरिधम् — सूते दस्युरयोगवे (am Ende des Çloka) M. 10, 32. KULL. erklärt das letzte Wort durch अयोगवस्त्रीजाति प्रद्वेषा वैश्यायानुत्पन्नायाम्. Ist nicht vielleicht अयोगवे ein alter Fehler für अयोगवि von अयोग f. (?) — Vgl. अयोगव.

अयोगवाह (अ + वाह) m. der gemeinschaftliche Name für den Anusvāra, Visargāntja, Upadhmanīja und Ġihvāmūlīja, die, zwischen Vocalen und Consonanten stehend, eine Trennung zwischen ihnen bilden, P. II, S. 376.

अयोगुड (अयस् + गुड) m. eiserne Kugel M. 3, 133. KARAKA im ÇKDr.

अयोगू m. wohl = अयोगव VS. 30, 5. MAULDH. nach der scheinbaren Etymologie: = अयसो गता.

अयोज्य (अयस् + अय) n. Mörserkeule AK. 2, 9, 25. H. 1017.

अयोधन (अयस् + धन) P. 3, 3, 82. m. eiserner Hammer AK. 3, 4, 39. H. 920. RAGH. 14, 33.

अयोनाल (अयस् + ना) adj. mit eisernen Netzen versehen AV. 19, 66. R. 3, 39, 36.

अयोदंष्ट्र (von अयस् + दंष्ट्रा) adj. mit eisernem Gebiss versehen, Agni RV. 10, 87, 2. वराहं 1, 88, 5.

अयोदती (von अयस् + दत् = दत्त) f. संज्ञायाम् P. 5, 4, 143, Sch.

अयोद्ध (3. अ + युद्ध) m. ein schlechter Kämpfer RV. 1, 32, 6.

अयोध्यै (3. अ + युद्ध) 1) adj. f. आ nicht zu bekämpfen, nicht zu bezwingen: पुराता AV. 5, 20, 12. देवानां पुरोध्या 10, 2, 31. Indra 19, 13, 3. 7. R. 6, 112, 47. — 2) f. N. pr. einer Stadt, das heutige Oude TRIK. 2, 1, 12. H. 973. Beschreibung derselben R. 1, 5. अयोध्याया महावाहो अयोध्या प्रतिभाति नः R. 6, 112, 47. VIKR. 8, 15. 11, 5. u. s. w. N. 8, 24. 18, 2. Nach der Hauptstadt heisst auch das Land HIOWEN-TSANG 361. अयोध्याकाण्ड heisst das 2te Buch des RĀMĀJANA.

1. अयोनि (3. अ + यो) f. 1) etwas Anderes als die weibliche Scham